

Valvontaviranomaisen aloite YSL 59§ mukaista vakuutta koskevan lupamääräyksen lisäämiseksi ympäristölupaan, BioMpower Oy

Lupa- ja valvontalautakunta 31.10.2023 § 106
291/11.01.00.00/2023

Valmistelija: ympäristönsuojelusihteeri Päivi Pöyhönen, puh. 0400 569 811

Taustaa

BioMpower Oy:llä on Laukaan kaavoitus- ja rakennuslautakunnan alun perin 29.8.2013 myöntämä ympäristölupa biodieselin, biokaasun ja bioetanolin valmistamiselle jätemateriaaleista (elintarvikerasvoista). Lupaa on muutettu 21.12.2016 annetulla päätöksellä niin, että laitokselle on lupa ottaa vastaan prosessoitavaksi eläinperäisiä luokkiin 1-3 kuuluvia sivutuotteita ja sallittua toimintakapasiteettia on nostettu. Laitoksella on myös Ruokaviraston hyväksyntä. Ympäristöluvan lupamääräyksen 1 mukaan Laitokselle saadaan ottaa vastaan ja käyttää tuotannossa yhteensä enintään 5000 t käytettyjä elintarvikerasvoja ja eläimistä saatavia sivutuotetoimeenpanoasetuksen 1069/2009 mukaisia luokkiin 1-3 kuuluvia sivutuotteita vuodessa. Kerrallaan kiinteistöllä saadaan varastoida raaka-ainetta 50 m³.

Ympäristönsuojelulain 59 §:n mukaan jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan on asetettava vakuus asianmukaisen jätehuollon, seurannan, tarkkailun ja toiminnan lopettamisessa tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi. Vakuus voidaan jättää vaatimatta muuta kuin kaatopaikkatoimintaa harjoittavalta, jos vakuudella katettavat kustannukset toimintaa lopetettaessa ovat jätteen määrä, laatu ja muut seikat huomioon ottaen vähäiset. YSL 60 §:n mukaan vakuuden on oltava riittävä 59 §:ssä tarkoitettujen toimien hoitamiseksi ottaen huomioon toiminnan laajuus, luonne ja toimintaa varten annettavat määräykset.

YSL 61 §:n mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset 59 §:ssä tarkoitettua vakuudesta ja sen asettamisesta. Luvassa voidaan määrätä, että toiminnanharjoittajan on arvioitava vakuuden riittävyyttä 59 §:ssä tarkoitetuista toimista aiheutuviin kustannuksiin määräajoin ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle. Tarvittaessa vakuutta koskeva lupamääräys on muutettava 89 §:n 3 momentin mukaisesti.

YSL 89 §:n 3 momentin mukaan lupaviranomaisen on valvontaviranomaisen tai asianomaisen yleistä etua valvovan viranomaisen aloitteesta muutettava luvan vakuutta koskevia lupamääräyksiä, jos lupaviranomainen arvioi, että jätteen käsittelytoiminnalle luvassa määrätyn vakuuden määrä ei ole riittävä 59 §:ssä tarkoitettujen toimien hoitamiseksi tai vakuus ei muutoin täytä 59–61 §:n mukaisia vaatimuksia.

Ympäristöluvan käsittelyn ja myöntämisen yhteydessä lupaan ei ole sisällytetty vakuutta koskevaa YSL 59 §:n mukaista lupamääräystä. Käytetyt elintarvikerasvat katsotaan jätteeksi, luokkiin 1-3 kuuluvat eläinperäisiä sivutuotteita ei luokitella jätteeksi, mutta mikäli ne joudutaan toiminnan lopettamisen yhteydessä poistamaan toimintakiinteistöltä ilman hyödyntämistarkoitusta, luokitellaan ne jätteeksi (jätelain 5 §: aine, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä), sama koskee kiinteistölle varastoituja puolituotteita.

Valvontaviranomaisen aloite vakuuden määrän arvioimiseksi

Vakuudella pyritään varmistamaan, että asianmukainen jätehuolto voidaan vakuuden turvin järjestää, jos toiminnanharjoittaja laiminlyö jätehuoltovelvoitteensa tai ei maksukyvyttömyyden vuoksi pysty jätehuoltoa järjestämään. Vakuuden laskemisessa käytetään yleisesti ohjeena ympäristöministeriön julkaisua Jätevakuusopas 5/2012.

Vakuussummaa määritettäessä käytetään laskentaperusteena materiaalin yleisiä käsittely- sekä kuljetuskustannuksia. BioMpower Oy:n varastoitujen materiaalien käsittelykustannusten selvittämiseksi saatiin tiedot käytettyjen rasvojen ja eläinperäisen sivutuotteen (jätteen) osalta Honkajoki Oy:ltä, jonka mukaan hyvälaatuisen eläinperäisen jätteen käsittelymaksu on n. 200 €/t. Kuljetuskustannukset laskettiin ympäristöministeriön jätevakuusoppaan laskukaavan mukaisesti: $0,091 \times \text{matka} \times \text{jättemäärä t.}$ Edellä mainituilla tavoilla laskien saadaan vakuussummaksi:

$(50 \text{ t jätettä, puolituotetta, epäkuranntia prosessituotetta} \times 200 \text{ €/t}) + (0,091 \times 260 \text{ km} \times 50 \text{ t}) = 11\,183 \text{ €}.$

Muuta

BioMpower Oy:n laitos on ollut viimeksi toiminnassa 2019, viimeisin säännölliseen valvontaan liittyvä tarkastus on tehty 2023, jolloin toiminnanharjoittajan kanssa keskusteltiin puuttuvasta vakuudesta ja kerrottiin, että aloite sellaisen lisäämiseksi tullaan esittämään. Laitoksella on varastoituna suuri määrä kemikaaleja sekä nk. puolituotteita, jotka ovat peräisin biodieselprosessin alku- ja loppupäästä (nk. "head and tails" 23 IBC-konttia, osa vajaita), mutta eivät ole käyttökelpoisia lopputuotteena (energiana). Nämä on tarkoitus käsitellä uudestaan prosessissa. Käytettyä paistorasvaa on vuosiraportin 2022 mukaan laitoksella varastoituna 3,8 tonnia. Rasvoja ja eläinperäistä sivutuotetta on aikaisempina vuosina tuotu myös ulkomailta. BioMpower Oy:lle on toimitettu s-postilla alustava laskelma aloitteen mukaisesta vakuudesta.

Esityslistan ohessa:

- ympäristölupa, BioMpower, kaavoitus- ja rakennuslautakunta 14.12.2016 (antopv 21.12.2016)
- vuosiraportti 2022
- muistio, säännölliseen valvontaan liittyvä tarkastus 14.9.2023
- kuvat 14.9.2023 tarkastukselta

Esittelijä

Ympäristötoimenjohtaja Jukka Lappalainen

Päätösehdotus

Laukaan lupa- ja valvontalautakunta esittää lisättäväksi BioMpower Oy:n ympäristölupaan lupamääräyksen, jossa jätteenkäsittelyä koskevaksi YSL 59 §:n mukaiseksi vakuudeksi määrätään asetettavaksi 11 000 € edellä esitetyin perustein. Toiminnanharjoittajaa kuullaan valvontaviranomaisen aloitteesta ennen asian ratkaisua. Valvontaviranomaisen aloite riittävän jätteenkäsittelyn vakuuden tarkistamiseksi ei ole valituskelpoinen päätös, kyse on asian valmistelusta.

Päätös

Ympäristötoimenjohtajan esitys hyväksyttiin.